

ЕНЕРГОМЕНЕДЖМЕНТ ЯК СКЛАДОВА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Скиданенко Ю.П., Бунковська Н.С.

Підвищення енергетичної ефективності в будь-якому акціонерному суспільстві є ключовим моментом в зниженні собівартості продукції, модернізації виробництва і, що у край важливе, зменшення негативного впливу діяльності промислового підприємства на навколишню атмосферу.

Енергозбереженням потрібно управляти, як і будь-яким іншим технологічним процесом. Цій меті відповідає енергетичний менеджмент.

Енергоменеджмент визначається, як інтеграційний процес, за допомогою якого професіонально підготовлені фахівці енергетики формують і управляють на підприємстві діяльністю різних структур з метою оптимізації придбання і використання енергетичних ресурсів. Енергетичний менеджмент є складовою частиною загального менеджменту в загальній структурі управління підприємством. Така постановка питання говорить про те, що це торкається всіх ланок підприємства.

Одним з головних напрямів в цій роботі є досягнення контролю над енергоспоживанням і фінансовими коштами, направленими на закупівлю енергоресурсів на основі бюджету (бюджетування). Упровадження цього принципу на підприємстві дозволить на ранній стадії виявити невраховані витрати і прийняти необхідні засоби до їх усунення, встановити поточний профіль енергоспоживання, визначити періоди, коли профіль змінюється, кількісно оцінити економію, досягнуту за рахунок енергозберігаючих заходів і багато що інше.

Бюджет на витрачання енергоносіїв повинен встановлюватися як по заводу в цілому, так і для окремих підрозділів, тобто повинне здійснюватися крізне бюджетування. Щотижневий енергетичний звіт з аналізом енерговикористання за попередні тижні показує відхилення від даних, закладених до бюджету.

Система висвітлює проблему, якщо споживання піднялося вище спрогнозованого допустимого рівня. Тому створення достатнього, достовірного і мобільного у використуванні інформаційного забезпечення є однією з першочергових задач вдосконалення системи

управління енергозбереженням. В цьому випадку інформаційна система покликана забезпечити своєчасне і повне задоволення всіх ланок управління необхідною інформацією. При розробці інформаційних систем метою є зниження об'єму даних, одержуваних ухвалюючи рішення людьми при зростанні якості інформації, що поступає в їх розпорядження. Замість представлення потоків даних система повинна забезпечувати моніторинг, аналіз і видачу адаптованої для різних типів рішень інформації. Надзвичайно важливим є включення інформації по енергоменеджменту в потік фінансової звітності.

На підприємствах створюються підрозділи, діяльність яких полягає в складанні енергобалансів, проведенні необхідних для аналізу ефективності енергоспоживання ПЕР вимірів, а також у розробленні та впровадженні енергозберігаючих заходів.

Головним завданням підрозділу з енергозбереження є здійснення енергоменеджменту для скорочення витрат підприємства на вироблення продукції через зниження витрат на енергетичні ресурси.

Для досягнення головної мети енергоменеджменту підрозділи з енергозбереження виконують такі роботи, як створення цілісної картини споживання підприємством енергоресурсів та складання енергобалансів; створення системи обліку й контролю за споживанням енергоресурсів; проведення регулярного аналізу ефективності використання енергоресурсів; розроблення та впровадження енергозберігаючих заходів.

Структуру служби енергоменеджменту визначають для кожного конкретного випадку, для кожного підприємства.

До завдань служби енергоменеджменту підприємства слід віднести: організацію міжцехових взаєморозрахунків за енергоресурси; контроль та аналіз енергоспоживання структурними підрозділами підприємства; прогнозування потреби в енергоресурсах залежно від планованих обсягів виробництва.

На підприємствах рекомендується створити групу енергоменеджменту (ГЕМ) для кожного виробничого процесу. ГЕМ повинна зустрічатися для розгляду питань енергоспоживання в цеху і визначення причин будь-яких відхилень від мети. Такий багатобічний підхід необхідний через складність енергоспоживання і численності чинників, які можуть впливати на нього.